

Preklad článkov z angličtiny: Časopis Time, 6. máj 1991, str. 50

Scientológia: Prekvitajúci kult chamtivosti a moci.

Tento slávny článok, kritický voči scientológii, sa stal terčom „pálenia kníh“, organizovaného scientológmi, čo je zdokumentované v Scarffovom svedectve. Tento text získal Cenu Geralda Loba za vynikajúci ekonomický a finančný žurnalizmus, ako aj cenu Wortha Binghamu a Cenu za svedomie v médiách od Amerického novinárskeho a autorského zväzu.

Dúfame, že jeho opätovným zverejnením na digitálnej doméne Usenetu mu prepožičiame ten druh nesmrteľnosti, ktorý scientológia nikdy nedáva páchatelom ani obetiam jej zločinov.

Prosím, používajte tento text v súlade s nariadením o korektnom používaní amerického autorského zákona.

Teraz, keď sa scientologická sekta pokúša zničiť pravdu, táto pravda sa navždy rozšíri po celej planéte.

Časopis Time, 6. máj 1991, str. 50
Špeciálna reportáž z titulnej strany
Copyright 1991 Time Magazine

Prekvitajúci kult chamtivosti a moci.

Zničené životy. Stratené majetky. Federálne zločiny. Scientológia sa vydáva za náboženstvo ale v skutočnosti je to bezohľadný celosvetový podvod – a má namierené do hlavného prúdu.

Richard Behar

Podľa všetkého bol Noah Lottick z Kingstonu v Pensylvánii celkom normálny, šťastný 24 ročný mladý muž, hľadajúci si svoje miesto pod slnkom. Minulý jún, v deň keď si jeho rodičia prišli vyzdvihnúť jeho telo, boli takmer ochromení žiaľom.

Tento mladý študent rusistiky vyskočil z okna 10. poschodia hotela Milford Plaza a odrazil sa od kapoty dlhej limuzíny. Keď prišla polícia, jeho prsty ešte stále držali 171 dolárov, doslova posledné peniaze ktoré ešte neodovzdal Scientologickej cirkvi, skupine svojpomocnej „filozofie“ ktorú spoznal iba sedem mesiacov predtým.

Jeho smrť inšpirovala jeho otca Edwarda, aby začal svoje vlastné skúmanie tejto cirkvi. „Mysleli sme si že scientológia je niečo ako Dale Carnegie,“ hovorí Lottick senior. „Teraz verím, že je to škola pre psychopatov. Ich takzvané terapie sú manipulácie. Berú si najlepších a najbystrejších ľudí a zničia ich.“ Lottickovci chcú cirkev zažalovať za to, že prispela k smrti ich syna, ale vyhliadka na súdne boje ich desí. Po dobu takmer 40 rokov sa scientologická veľkofirma schovávala za Prvý dodatok americkej ústavy, ako aj za armádu drahých právnikov a pochybných súkromných detektívov.

Scientologická cirkev bola založená spisovateľom science-fiction Ronom L. Hubbardom, aby „vyčistila“ ľudí od pocitov nešťastia („clear“ – špecifická scient. terminológia, používa sa aj v slovenčine, pozn. prekl.). Cirkev sa prezentuje ako náboženstvo, v skutočnosti je to však vysoko výnosný globálny podvod, ktorý prežíva zastrašovaním svojich členov a kritikov priam mafiánskym štýlom.

V priebehu minulej dekády (80. roky, pozn. prekl.) súdne procesy vedené proti scientológii zdanlivo zabránili jej hrozivým aktivitám. Jedenásť popredných scientológov, vrátane Hubbardovej manželky, bolo začiatkom 80. rokov uväznených za to že sa infiltrovali, vlámali a odpočúvali viac než 100 súkromných a vládnych agentúrach v snahe zabrániť vyšetrovaniu ich organizácie. V posledných rokoch stovky dlhoročných členov scientologickej cirkvi opustili organizáciu a kritizovali ju na vlastné riziko. Mnohí ju obvinili z toho, že boli psychicky či telesne zneužívaní. Niektorí cirkev zažalovali a vyhrali, ďalší sa uspokojili s mimosúdnym vyrovnaním, ktoré často presahovalo sumu 500 000 dolárov. V niekoľkých prípadoch sudcovia označili cirkev ako „schizofrenickú a paranoidnú“ a „skorumpovanú, zlovestnú a nebezpečnú.“

Ale ani pohoršenie a žaloby scientológii nezastavili. Hrozí, že sa organizácia chváliaca sa 700 centrami v 65 krajinách stane ešte úskočnejšou a prenikne ďalej. Scientológia sa snaží stať sa súčasťou hlavného prúdu spoločnosti. Táto stratégia spustila novú kampaň procesov proti cirkvi. Veľa jej členov bolo obvinených zo spáchania finančných podvodov, zatiaľ čo cirkev usilovne priťahuje neopatrných ľudí pomocou širokého spektra nastrčených organizácií, ako napr. vydavateľstvá, poradenstvo, zdravotníctvo a dokonca výchovné a pomocné vzdelávacie programy.

V Hollywoode dali scientológovia dohromady hviezdnu zostavu priaznivcov vďaka agresívnemu verbovaniu a následnému kráľovskému rozmaznávaniu v ich „celebrity centrách“. Tieto centrá sú vlastne exkluzívne kluby ponúkajúce drahé poradenstvo v oblasti kariérneho rastu. K prívržencom patria hviezdy obrazoviek Tom Cruise a John Travolta, herečky Kirstie Alley, Mimi Rogers a Anne Archer, starosta Palm Springs a spevák Sonny Bono, jazzman Chick Corea a dokonca aj Nancy Cartwright, hlas animovanej hviezdy Barta Simpsona. S radovými členmi však scientológia nezačádza až tak slávne.

Podľa organizácie Cult Awareness Network (Informačná sieť zameraná na sekty a kulty), ktorej 23 pobočiek monitoruje viac než 200 manipulatívnych skupín, žiadna skupina nespôsobuje toľko telefonických prosieb o pomoc, ako práve scientológia. Cynthia Kisser, riaditeľka siete so sídlom v Chicagu, hovorí: „Scientológia je pravdepodobne najbezohľadnejšia, typicky teroristická, najspornejšia a najlukratívnejšia sekta, aká sa kedy v tejto krajine nachádzala. Žiadna iná sekta nevytiahne zo svojich členov viac peňazí.“ (Poznámka: od zverejnenia tohto článku, Cult Awareness Network bola prevzatá scientológiou. Nekontaktujte ich!) S týmto tvrdením súhlasí aj Vicki Aznaran, ktorá bola jednou zo šiestich najdôležitejších vodcov scientológie, až kým z cirkvi neutiekla v roku 1987: „Je to zločinná organizácia, a to už veľmi dlho. Popri nej vyzerajú aj Jim a Tammy (Bakkerovci, zrejme zločinci) ako detská škôlka.“ Aby sa preskúmal dosah scientológie, časopis Time urobil viac než 150 rozhovorov a preštudoval stovky súdnych protokolov aj interných dokumentov scientologickej cirkvi. Zástupcovia cirkvi nám odmietli poskytnúť rozhovor. Skúmanie vykreslilo obraz zvráteného, avšak prekvitajúceho podniku. Väčšina siekt neprežije smrť svojho zakladateľa, ale scientológia od Hubbardovej smrti v roku 1986 až doteraz prosperuje. V jednom súdnom dokumente priznala Cirkev Spirituálnej Technológie (Church of Spiritual Technology, jedna zo scientologických organizácií) príjem 503 miliónov dolárov len za rok 1987. Bývalí poprední členovia hovoria že ich materská organizácia uložila približne 400 miliónov dolárov na bankové účty v Lichtenštajnsku, Švajčiarsku a na Cypre. Scientologická cirkev má pravdepodobne okolo 50 000 aktívnych členov, omnoho menej než 8 miliónov, ako tvrdí samotná cirkev. V istom zmysle je však tento prehnaný počet pravdivý: milióny ľudí boli priamo či nepriamo zasiahnutí Hubbardovým bizarným dielom.

Momentálne scientologickú cirkev vedie David Miscavige (31), ktorý nedokončil strednú školu a je členom cirkvi druhej generácie. Bývalí členovia ho opisujú ako rafinovaného, bezohľadného a tak paranoidného, že si zo strachu z údajných nepriateľov dával na pohár s vodou plastový obal. Bol

posadnutý myšlienkou, že v 90. rokoch získa pre scientológiu dôveryhodnosť. Organizácia sa o to snaží nasledujúcou taktikou:

- Najali si vplyvnú reklamnú agentúru Hill and Knowlton, aby im pomohla zbaviť sa image okrajovej skupiny.
- Pridali sa k takým rozšíreným značkám, ako Sony a Pepsi, ako sponzori Hier dobrej vôle Teda Turnera.
- Skupujú obrovské množstvá svojich vlastných kníh z kníhkupectiev, aby tieto tituly dostali do hitparád bestsellerov.
- Majú celostránkové inzeráty v periodikách ako Newsweek a Business Week, ktoré scientológiu nazývajú „filozofiou“, ako aj množstvo TV reklám vychvaľujúcich ich knihy.
- Verbujú bohatých a vážených profesionálov pomocou siete poradenských organizácií, ktoré zvyčajne skrývajú svoje napojenie na scientológiu.

Zakladateľ tohto podniku bol čiastočne rozprávač príbehov, čiastočne podvodník. Narodil sa v Neb-raske v roku 1911. Hubbard slúžil počas druhej svetovej vojny u vojenského námorníctva, a čoskoro na to sa na Úrade pre veteránov sťažoval na svoje „samovražedné sklony“ a „vážne narušenú myseľ“. Odhliadnuc od toho bol však Hubbard relatívne úspešným spisovateľom brakovej science fiction. O mnoho rokov neskôr ho cirkevné brožúry falošne opisovali ako „výnimočne vyznamená-ného“ hrdinu druhej svetovej vojny, ktorý bol zmrzačený a oslepený v boji, dvakrát vyhlásený za mŕtveho a zázračne vyliečeného pomocou scientológie. Hubbardov „doktorát“ zo „Sequoia Univer-sity“ bol falšovaný diplom kúpený na dobierku. V prípade z roku 1984, keď cirkev zažalovala človeka, ktorý skúmal Hubbardovu životnú dráhu, kalifornský sudca skonštatoval že zakladateľ tej-to cirkvi bol „patologický klamár“.

Hubbard napísal jeden z posvätných textov scientológie, knihu Dianetika: moderná veda o dušev-nom zdraví, v roku 1950. v nej predstavil primitívnu psychoterapeutickú techniku, ktorú nazval „auditing“. Vytvoril tiež zjednodušený detektor lži (nazvaný E-meter), ktorý meral zmeny elektric-kého napätia v pokožke, zatiaľ čo ľudia hovorili o intímnych detailoch svojej minulosti. Hubbard tvrdil, že pocity nešťastia pramenia z mentálnych aberácií (alebo „engramov“) spôsobených trau-mami z detstva. Konzultačné sedenia s E-metrom podľa neho mohli odstrániť engramy, vyliečiť slepotu a dokonca zlepšiť pacientovu inteligenciu a výzor.

Hubbard pridával ďalšie kroky pre svojich nasledovníkov, každý krok drahší než predošlý. V roku 1960 guru vyhlásil, že ľudia sa skladajú zo zhlukov duchov (alebo „thetanov“), ktorí boli pred nejakými 75 miliónmi rokov vyhnaní na Zem krutým galaktickým vládcom menom Xenu. Prirodzene, že títo thetani museli byť auditovaní.

Rozhodnutie v súdnom procese s americkým daňovým úradom z roku 1967 zbavilo materskú cirkev scientológie jej postavenia oslobodeného od platenia daní. Federálny súd v roku 1971 vyhlásil že Hubbardove medicínske tvrdenia sú podvod a auditing s E-metrom už nemôže byť nazývaný vedec-kou terapiou. Hubbard reagoval tak, že sa plne sústredil na náboženskú stránku vecí, aby získal ochranu Prvého dodatku ústavy pre prapodivné scientologické rituály. Jeho poradcovia začali nosiť kňazské golieriky. Boli vybudované chrámy, pobočky sa stali „misiami“, poplatky sa zmenili na „fixné dary“, a Hubbardova komiksová kozmológia sa stala „svätým písmom“.

Začiatkom 70. rokov Daňový úrad vykonal sériu vlastných auditingov, a preukázal že Hubbard si prisvojil milióny dolárov cirkvi, pral peniaze prostredníctvom nastrčených korporácií v Paname a ukladal ich na švajčiarskych bankových účtoch. Navyše, členovia cirkvi odcudzili dokumenty Daňového úradu, vypisovali falošné daňové priznania a vyhrážali sa zamestnancom úradu. Koncom roku 1985 obvinili bývalí významní členovia Hubbarda z toho, že cirkvi ukradol až 200 miliónov

dolárov, a Daňový úrad ho chcel obžalovať z daňového podvodu. Členovia scientológie „pracovali deň a noc“, aby zlikvidovali dokumenty, o ktoré sa úrad zaujímal. Tvrdí to Vicki Aznaran, ktorá sa vtedy celej akcie zúčastnila. Hubbard, ktorý sa posledných päť rokov schovával, umrel ešte predtým, než mohlo byť začaté súdne konanie.

V súčasnosti cirkev vynachádza stále nové, drahé služby s nasadením hodným svojho zakladateľa. Scientologická doktrína varuje, že aj prívrženci, ktorí sú „vyclearovaní“ (vyčistení) od engramov, sú vystavení veľkým duchovným nebezpečenstvám, pokiaľ sa nepotlačia do vyšších, a drahších úrovní. Podľa ich najnovšieho cenníka, noví členovia - tzv. „čerstvé mäso“, ako ich Hubbard nazýval – absolvujú auditingové sedenia ktoré stoja až 1000 dolárov za hodinu, alebo „intenzívne“ 12,5 hodinové sedenia za 12 500 dolárov.

Psychiatri tvrdia, že tieto sedenia môžu vyvolať akoby nadrogovanú, manipulovanú eufóriu, kvôli ktorej sa zákazníci radi vracajú späť. Aby zaplatili svoje poplatky, nováčikovia si môžu zarobiť provízie verbovaním nových členov, alebo tým, že sa sami stanú audítormi (Miscavige tak urobil ako 12 ročný), alebo sa pridajú k pracovníkom cirkvi a budú dostávať bezplatné poradenstvo za to, čo ich pracovné zmluvy opisujú ako „miliardu rokov“ práce. „postarajte sa o to, aby bol obchod vždy plný ľudí,“ naliehal Hubbard v jednom z bulletinov určených pre vodcov cirkvi. „Zarábajte peniaze. Zarábajte ešte viac. Prinúťte ostatných, aby vyprodukovali peniaze. Akokoľvek, alebo pre čokoľvek ich dostanete do cirkvi, skrátka to urobte.“

Harriet Bakerová sa na vlastnej koži poučila o spôsobe, akým scientológia predáva náboženstvo. Keď vo veku 73 rokov stratila manžela, ktorý umrel na rakovinu, objavil sa u nej doma v Los Angeles scientológ s ponukou auditingu za 1 300 dolárov, ktorý mal vyliečiť jej žiaľ. O nejakých 15 000 dolárov neskôr scientológovia zistili, že jej dom nebol zaťažený nijakým dlhom. Zariadili pre ňu hypotéku vo výške 45 000 dolárov a nútili ju čerpať túto hypotéku, aby mala peniaze na ďalšie sedenia. Toto trvalo až dovtedy, kým Bakerovej deti nepomohli svojej matke prebudiť sa zo sna. Minulý jún (1990, pozn. prekl.) Bakerová žiadala náhradu 27 000 dolárov za nevyužité služby, čo prinútilo dvoch členov sekty objaviť sa pred jej dverami s E-metrom, aby ju vyšetروvali. Bakerová nikdy nedostala späť svoje peniaze, a finančne zruinovaná bola donútená predať svoj dom v septembri 1990.

Skôr než sa Noah Lottick zabil, zaplatil viac než 5.000 dolárov za cirkevné poradenstvo. Jeho správanie sa tiež čudne zmenilo. Raz pred rodičmi poznamenal že jeho scientologickí mentori vedia skutočne čítať myšlienky. Keď jeho otec utrpel vážny infarkt, Noah trval na tom, že je to čisto psychosomatická záležitosť. Päť dní pred jeho skokom vpadol Noah do rodičovského domu, a chcel vedieť, prečo o ňom šíria „falošné správy“ – blud, ktorý konečne donútil jeho otca zavolať psychiatrovi.

Bolo príliš neskoro. „Od Noahových priateľov z Dianetiky“ stálo na karte pripevnenej na kytici kvetov na Noahovom pohrebe. Ale žiadni scientologickí pracovníci sa neobťažovali ukázať sa tam. Len týždeň predtým miestni zástupcovia cirkvi Lottickových rodičov previedli po ich centre. Jeden z miestnych vodcov povedal Noahovým rodičom, že ich syn sa v cirkevnom centre zdržiaval len pár hodín predtým než zmizol – cirkev však túto verziu poprela hneď ako bolo identifikované jeho telo. Verná svojim princípom, sekta sa s Lottickovcami dokonca naťahovala o 3.000 dolárov, ktoré ich syn zaplatil za nikdy nevyužité služby. Trvali na tom, že Noah peniaze venoval ako „dar“.

Cirkev vynašla stovky tovarov a služieb, za ktoré majú členovia dávať „dary“. Máte problémy s „rýchlym postupom nahor po Moste“ – teda vlastne s napredovaním v procese osvietenia? Môžu sa na váš prípad pozrieť len za 1.250 dolárový „dar“. Chcete vedieť „prečo thetan lipne na fyzickom

svete?“ Vyskúšajte 52 nahrávok Hubbardových prednášok z roku 1952, nazvaných „Ronove filadelfské doktorandské prednášky“ za 2.525 dolárov. Nasleduje deväť ďalších sérií rovnakého druhu. Zberatelia môžu mať špeciálne vydanie 22 Hubbardových kníh viazaných v koži a zlate len za 1.900 dolárov. Témy siahajú od scientologickej etiky až po radiáciu.

Aby získali vplyv a prilákali bohatších, sofistikovanejších nasledovníkov, scientológovia sa v poslednom čase uchýlili k širokej palete nastrčených spoločností a finančných podvodov. Napríklad:

- **PORADENSTVO.** Sterling Management Systems, firma založená v roku 1983, bola nedávno (pred r. 1990, pozn. prekl.) časopisom Inc. Ohodnotená ako jedna z najrýchlejšie rastúcich amerických súkromných spoločností (odhadovaný výnos za rok 1988: 20 miliónov dolárov). Sterling pravidelne zadarmo zasiela spravodaj viac než 300.000 profesionálnym zdravotníkom, väčšinou dentistom, sľubujúc im dramatické zvýšenie ich príjmov. Firma ponúka semináre a kurzy, ktoré bežne stoja 10.000 dolárov. Ale skutočným cieľom Sterlingu je prilákať zákazníkov k scientológii. „Cirkev má pokazený produkt, a tak ho zabalia ako niečo iné“, hovorí Peter Georgiades, pittsburský právnik zastupujúci obeť Sterlingu. „Sú to vlastne nepoctivé predajné praktiky“. Zakladateľ Sterlingu, dentista Gregory Hughes, je momentálne vyšetrovaný Kalifornskou zubárskou radou kvôli nekompetentnosti. Vedie sa proti nemu deväť žalôb kvôli zanedbaniu povinnej starostlivosti, väčšinou sa jedná o ortodonciu pre deti (v siedmich ďalších prípadoch došlo k mimosúdnu vyrovnaniu).

Mnoho dentistov, ktorí boli nič netušiac vtiahnutí do sekty, dnes taktiež podáva žaloby, alebo nimi aspoň hrozí. Robert Geary z Mediny v Ohio, ktorý sa zúčastnil semináru Sterlingu v roku 1988, bol vystavený „najextrémnejšej predajnej taktike akú kedy zažil“. Zástupcovia Sterlingu Gearymu povedali že ich firma nemala nijaké spojenie so scientológiou. Geary však hovorí, že ho nakoniec presvedčili, že on i jeho manželka Dorothy mali osobné problémy, ktoré si vyžadujú auditing. Počas piatich mesiacov minuli Gearyovci 130.000 dolárov na rozličné služby, plus 50.000 dolárov za „exkluzívnu, zlatom tlačenú sadu kníh s Hubbardovým podpisom“. Geary tvrdí že scientológovia nielen zavolali do jeho banky, aby mu zvýšili limit na kreditnej karte, ale dokonca sľušovali jeho podpis na žiadosti o dvadsaťtisícový úver. „Bolo to šialené“, spomína. „Nemohol som sa od nich ani dozvedieť, za čo vlastne platím.“ Gearyovci dokonca tvrdia, že v jednej dobe scientológovia držali Dorothy uväznenú dva týždne v horskej chate, následkom čoho bola hospitalizovaná s nervovým zrútením.

Minulý október, firma Sterling oznámila zlú správu ďalšiemu dentistovi, Gloverovi Roweovi z Gadsdenu v Alabame, a jeho manželke Dee. Testy ukázali, že pokiaľ sa neprihlásia na auditing, Gloverova ordinácia skrachuje a Dee jedného dňa zneužije ich dieťa. Ďalší mesiac Roweovci leteli do Glendale v Kalifornii, kde každodenne pendlovali medzi ich hotelom a dianetickým centrom. „Mysleli sme si že sú to úžasní, inteligentní ľudia, pretože toho o nás vedeli tak veľa,“ spomína Dee. „Potom sme si uvedomili, že museli odpočúvať našu hotelovú izbu.“ Potom ako Roweovci vyrazili z centra o 23.000 dolárov chudobnejší, sa ich scientológovia pokúšali viackrát dohoniť pešo i na autách. Dentisti nie sú jediná riziková skupina. Scientológia sa tiež pokúša zlákať aj chiropraktikov, pediatrov a veterinárov.

- **VPLYV NA VEREJNOSŤ.** Jedna nastrčená spoločnosť, nadácia Way to Happiness (Cesta ku šťastiu) distribuovala do tisícok štátnych škôl viac než 3.5 milióna kópií Hubbardovej brožúrky na tému morálky. Cirkev nazýva tento plán „najväčším propagačným

projektom v histórii scientológie.“ Applied Scholastics (Aplikované štúdium či pedagogika) je názov ďalšej spoločnosti, ktorá sa pokúša zaviesť Hubbardov vzdelávací a výchovný program v štátnych školách, predovšetkým v tých s prevahou študentov z národnostných a etnických menšín. Táto skupina tiež plánuje založiť na tisícakrovom pozemku fakultu, kde by školila pedagógov ako vyučovať rôzne Hubbardove metódy. Prefíkane nazvaná Občianska komisia pre ľudské práva (Citizens Commission on Human Rights, CCHR) je scientologická skupina bojujúca proti psychiatrii, hlavnému konkurentovi scientológie. Komisia bežne publikuje správy zamerané na diskreditáciu jednotlivých psychiatrov, ako aj celého odboru. CCHR stojí aj za vojnou proti firme Eli Lilly, výrobcovi Prozacu, najpredávanejšieho antidepresíva v Amerike. Napriek chabým dôkazom, členovia skupiny nazývajúci sa tiež „psychbusters“ (krotitelia psychiatrov) tvrdia že Prozac ľudí privádza k vraždám a samovraždám. Cez masové poštové zásielky, účasť na televíznych talk show a intenzívne lobovanie CCHR poškodilo predaje lieku a pomohlo odštartovať viacero žalôb proti koncernu Lilly.

Ďalšia scientologická skupina, Asociácia znepokojených amerických obchodníkov (Concerned Businessmen's Association of America, CBAA) usporadúva protidrogové súťaže a udeľuje 5.000 dolárové granty školám, ako prostriedok k naverbovaniu študentov a získaniu priazne zamestnancov školstva. Senátor Západnej Virgínie John. D. Rockefeller IV nič netušiac chválil CBAA v roku 1987 na pôde senátu. Minulý august bol spisovateľ Alex Haley kľúčovým rečníkom na ich výročnom udeľovaní cien v Los Angeles. Haley hovorí: „Nevedel som o tej skupine veľa, keď som tam šiel. Som metodista.“ Neznalosť scientológie môže viesť až k trápnyom omylom. Pred dvoma mesiacmi guvernér štátu Illinois Jim Edgar poznamenal že zakladateľ scientológie „vyriešil problém úchyliiek ľudskej mysle“ a vyhlásil 13. marec za „Deň Rona L. Hubbard“. Toto vyhlásenie anuloval koncom marca, keď sa dozvedel kto bol Hubbard v skutočnosti.

- **ZDRAVOTNICTVO.** HealthMed, reťaz kliník vlastnených scientológmi, propagujúca únavný a prehnaný systém sún, cvičení a vitamínov, vypracovaný Hubbardom za účelom očisty tela. Odborníci tento režim odmietajú ako šarlatánstvo, ktoré môže byť potenciálne nebezpečné. Avšak HealthMed ponúka svoje zmluvné služby odborovým zväzom a verejným inštitúciám. Táto sieť je silne propagovaná v novej knihe, Diet for a Poisoned Planet (Diéta pre otrávenú planétu), od žurnalistu Davida Steinmana, ktorý dospel k záveru že desiatky bežných potravín sú nebezpečné (medzi nimi: arašidy, morské ryby, broskyne a tvarohový syr).

Bývalý minister zdravotníctva C. Everett Koop označil knihu ako odpad, a FDA (Správa pre potraviny a lieky) vydala v októbri článok tvrdiaci že Steinman prekrúca fakty. „HealthMed je vstupnou bránou k scientológii, a Steinmanova kniha je triediaci mechanizmus,“ hovorí lekár William Jarvis, predseda Národnej rady proti zdravotným podvodom. Steinman, ktorý Hubbarda opisuje priaznivo ako “výskumníka“, popiera akékoľvek spojenie s cirkvou a tvrdí, že „nevie o nijakom spojení HealthMed-u a scientológie“.

* **LIEČBA DROGOVO ZÁVISLÝCH.** Hubbardove očistné procedúry sú hlavná pomôcka v Narconone, scientologickej sieti 33 rehabilitačných centier pre alkoholikov a narkomanov v 12 krajinách. Niektoré z nich fungujú vo väzniciach pod názvom „Criminon“. Narconon, klasický nástroj na prilákanie drogozo závislých do sekty, dnes plánuje otvoriť niečo, čo nazýva „najväčšie rehabilitačné centrum na svete“, zariadenie s 1.400 posteľami, na území indiánskej rezervácie blízko Newkirku v Oklahome (populácia 2.400 obyvateľov). V roku 1989, počas slávnostnej ceremónie, Asociácia pre lepšiu

život a vzdelávanie darovala Narcononu šek na 200.000 dolárov, a štúdiu vychvaľujúcu jeho prácu. Neskôr sa ukázalo že asociácia je v skutočnosti súčasťou scientológie. Dnes mestečko bojuje, aby sa zbavilo sekty, ktorá im úder vracia s použitím takých taktík, ako vysielanie súkromných detektívov, aby snorili okolo starostu a vydavateľa miestnych novín.

- **FINANČNÉ PODVODY.** Traja floridskí scientológovia, vrátane Ronalda Bernsteina, veľkého prispievateľa do medzinárodnej pokladne cirkvi, sa v marci (1991) priznali, že používali dealerský predaj vzácnych mincí ako prostriedok prania peňazí. Ďalšie nechalne známe aktivity scientológov zahŕňajú to, že urobili pochybnú Vancouverskú burzu ešte pochybnejšou, a plánovali presadiť vlastných ľudí do Svetovej banky, Medzinárodného menového fondu a Exportnej a importnej banky USA. Údajný cieľ tohto plánu: získať interné informácie o krajinách, ktorým má byť odmietnutý úver, aby obchodníci s prepojením na scientológiu mohli profitovať tak, že v príslušných menách zaujmú tzv. „tesnú“ pozíciu.

„Tesná pozícia“ na burze znamená požičiavanie si akcií verejných obchodných spoločností v nádeji, že ich cena klesne ešte predtým, než akcie musia byť skúpené na trhu a vrátené požičiavajúcej spoločnosti. Bratia Kurt, Joseph a Matthew Feshbachovci z Palo Alto v Kalifornii sa stali vedúcimi „tesnými“ predajcami v USA s vyše 500 miliónmi dolárov v ich správe. Feshbachovci riadia tým približne 60 zamestnancov, a tvrdia že už mali väčšie výnosy, než bol priemerný Dow Jonesov priemyselný index v 80.-tych rokoch. A tiež tvrdia že za to všetko vďačia učeníu scientológie, ktorej pokladňa už od bratov prijala viac než 1 milión dolárov.

Feshbachovci tiež používajú scientologickú taktiku – títo bratia sú postrachom burzy. Pri vyšetrovaní pred orgánmi Kongresu v roku 1989 riaditelia niekoľkých spoločností uviedli že zamestnanci Feshbachovcov dávali falošné informácie vládnym agentúram, a vystupovali v prestrojení – napríklad ako pracovník Komisie pre burzy a cenné papiere – v snahe zdiskreditovať ich spoločnosti a stlačiť tak ceny ich akcií nadol. Michael Russell, ktorý prevádzkoval sieť ekonomických časopisov, svedčil že zamestnanec Feshbachovcov volal jeho banke a zasahoval do jeho úverov. Niekedy Feshbachovci vyšlú súkromných detektívov, aby našli nejakú špinu na firmy, o čom potom informujú ekonomických novinárov, brokerov a správcov fondov.

Feshbachovci, ktorí nosia saká so sloganom „burzová polícia“, trvajú na tom, že robia čistý biznis. V rámci aktuálneho šetrenia možného nelegálneho obchodovania na burze, federálne orgány údajne vyšetrojú, či Feshbachovci získali dôverné informácie od zamestnancov FDA (Úrad pre potraviny a lieky). Vyzerá to, že títo bratia sú spojencami scientologickej cirkvi v ich vojne proti psychiatrii a medicíne. Mnohé z ich cieľov sú zdravotnícke a biotechnologické firmy. „Legitímny nekrytý predaj je službou verejnosti, pretože devaluje nadhodnotené akcie,“ hovorí Robert Flaherty, redaktor časopisu Equities a tvrdí kritik našich bratov. „Feshbachovci však poškodili desiatky nádejných nových firiem.“

Príležitostne dovedie ekonomické vystráhanie niektorých scientológov aj do väzenia. Minulý august (1990), bývalý člen cirkvi Steven Fishman nastúpil päťročný výkon trestu na Floride. Jeho zločin: kradol svojmu zamestnávateľovi, veľkej brokerskej firme, prázdne potvrdenky o vlastníctve akcií. Používal ich ako dôkaz, že je vlastníkom akcií, ktoré ho oprávňujú pridať sa k desiatkam úspešných skupinových žalôb. Týmto spôso-

bom zarobil Fishman v rokoch 1983 – 88 približne 1 milión dolárov, a 30 % svojej koristi minul na scientologické knihy a kazety.

Scientologická cirkev popiera akékoľvek spojenie s Fishmanovými podvodmi. Toto tvrdenie dôrazne spochybňuje tak sám Fishman, ako aj jeho dlhoročný psychiater Uwe Geertz, prominentný floridský hypnotizér. Obaja muži tvrdia, že keď bol Fishman zatkutý, cirkev mu nariadila zabiť Geertza a potom urobiť „EOC“ (end of cycle – koniec cyklu), čo je cirkevný žargón pre samovraždu.

- **VYDÁVANIE KNÍH.** Vyčítanie scientológie sa dokonca dostalo do obchodu s knihami. Od roku 1985 sa najmenej tucet Hubbardových kníh, vytlačených cirkevnou firmou, dostalo na zoznamy bestsellerov. Rozsah sa pohybuje od 5000-stranovej sci-fi dekalógie (Black Genesis / Čierna Genesis, The Enemy Within / Nepriateľ vo vnútri, An Alien Affair / Prípadoť votrelca) až k 40-ročnej Dianetike. V roku 1988 časopis Publishers Weekly udelil mŕtvemu autorovi plaketu pripomínajúcu fakt, že sa Dianetika udržala na zozname bestsellerov tohto časopisu po celých 100 týždňov.

Kritici označujú väčšinu Hubbardových kníh za nečitateľné, zatiaľ čo bývalí členovia cirkvi tvrdia, že niekedy sú skutočnými autormi členovia vnútorného jadra cirkvi. Napriek tomu, scientologická cirkev vyslala armádu svojich nasledovníkov, aby kupovali knihy sekty v takých veľkých obchodných reťazcoch ako B. Dalton's a Waldenbooks, aby udržali ilúziu skvele sa predávajúceho autora. Bývalý manažér Dalton's hovorí, že niektoré scientologické knihy dorazili do jeho predajne už s cenovou nálepkou ich reťazca, čo naznačuje že sa v skutočnosti „recyklovali“. Scientológovia tvrdia že po celom svete sa dodnes predalo 90 miliónov Hubbardových kníh. Tento plán zameraný na získanie prívržencov a dôveryhodnosti je spojený s reklamnou kampaňou v rozhlase a televízii, ktorá v obchode s knihami nemá obdoby.

Scientologická cirkev investuje obrovské zdroje aby umlčala svojich kritikov. Od roku 1986 bol Hubbard a jeho cirkev témou štyroch kritických kníh, vydaných malými ale odvážnymi vydavateľmi. Vo všetkých prípadoch boli spisovatelia obťažovaní a súdne žalovaní. Jedna z Hubbardových zásad znie že všetci, ktorí sú považovaní za nepriateľa, sú „lovná zver“ a môžu sa „podviesť, zažalovať, oklamať či zničiť.“ Kritici cirkvi, či už novinári, lekári, právnici, a dokonca aj sudcovia sú žalovaní, špehovaní súkromnými detektívami, falošne obvinení z fiktívnych zločinov, bití alebo sa im vyhráža smrťou. Psychologička Margaret Singer (69), tvrdá kritička scientológie a profesorka na Kalifornskej univerzite v Berkeley, dnes cestuje pod fiktívnym menom, aby sa vyhla obťažovaniu.

Po tom, ako Los Angeles Times vydali sériu článkov kritizujúcich scientológiu, táto cirkev minula približne 1 milión dolárov aby po celom meste vylepila stovky billboardov a plagátov v autobusoch. Nad menami novinárov boli citáty vytrhnuté z kontextu, aby vykreslili cirkev v pozitívnom svetle.

Najobávanejšími obrancami tejto cirkvi sú jej právnici. Hubbard varoval svojich nasledovníkov, aby „si dávali pozor na právnikov, ktorí vám radia nesúdiť sa ... cieľom žaloby nie je vyhrať, ale obťažovať a odstrašovať.“ Výsledok: scientologická cirkev už zažalovala stovky svojich „nepriateľov“ a dnes platí približne 20 miliónov dolárov ročne vyše stovke právnikov.

Jeden z cieľov scientológie je priviesť opozíciu k bankrotu, alebo ju zavalit' horami papiera. V súčasnosti (1991) vedie cirkev 71 súdnych procesov len s Daňovým úradom USA (IRS). V jednom z týchto súdnych sporov, Miscavige verus IRS, bol štát donútený predniesť 52.000 strán dokumentov. Bostonský právnik Michael Flynn, ktorý pomáhal obetiam scientológie od r. 1979 do

r. 1987, musel čeliť 14 bezdôvodným žalobám. Všetky boli zamietnuté. Ďalší právnik Joseph Yanny sa domnieva že táto cirkev „tak prekrútila právo a právny systém, že by sa im malo zakázať vznášať žaloby na akomkoľvek súde.“ On by to mal vedieť: Yanny zastupoval túto sektu do r. 1987, keď ho podľa jeho slov požiadali, aby im pomohol ukradnúť zdravotné záznamy za účelom vydierania istého právnikovi stojaceho v opozícii voči cirkvi. Namiesto toho potom údajne dotyčného právnikovi zbili. Odkedy prestal zastupovať túto cirkev, stal sa terčom vyhrážok smrťou, vlámaní, žalôb a iného obťažovania.

Kritici scientológie tvrdia že vláda USA by mala vo veľkom a organizovane zakročiť proti tejto cirkvi. „Chcem vedieť, kde je naša vláda?“ pýta sa Toby Plevin, losangeleský právnik, ktorý pracuje s obeťami tejto cirkvi. „Nemalo by sa to ponechávať na súkromných právnikoch, pretože Boh vie že väčšina z nás sa bojí zaplietť sa do toho.“ Ale aj ozbrojené verejnoprávne zložky sú na pozore. „Každý vyšetrovateľ je veľmi opatrný, chodí ako okolo porcelánu, keď príde na scientológiu,“ hovorí floridský policajný detektív, ktorý sleduje túto sektu od r. 1988. „Bude si to vyžadovať federálne úsilie, veľa peňazí a ľudí.“

Inštitúcia, ktorá doteraz najviac trápila scientologickú cirkev, je IRS (daňový úrad), ktorého úradníci sa nazdávajú, že Hubbardovi nástupcovia možno vykrádajú cirkevnú kasu. V r. 1988 Najvyšší súd USA potvrdil zrušenie postavenia cirkvi ako zbavenej daňovej povinnosti. Odvtedy začal IRS rozsiahly audit po celej krajine. Agent IRS Marcus Owens odhaduje že sa na akcii zúčastnili tisícky zamestnancov IRS. Ďalší agent sa v internom memorande IRS vyjadril s nádejou na „konečné rozloženie“ cirkvi. Malý lúč nádeje zasvietil minulý jún (1990) keď federálny odvolací súd vyhlásil, že dve kazetové nahrávky obsahujúce rozhovory medzi predstaviteľmi cirkvi a ich právnikmi predstavujú dôkaz o pláne spáchať v budúcnosti daňové podvody.

IRS a FBI počas minulých troch rokov vypočúvali bývalých členov scientológie, čiastočne aj za účelom získania dôkazov o veľkom prípade vydierania, ktoré sa podľa všetkého skončilo minulé leto. Federálni agenti sa sťažujú, že ministerstvo spravodlivosti nechce mŕňať potrebné množstvo peňazí na vedenie dlhodobej vojny proti scientológii, ani odvracať notoricky známe džihád sekty proti jednotlivým agentom. „Podľa mňa má táto cirkev jednu z najlepšie fungujúcich spravodajských služieb v USA. Môže konkurovať dokonca aj FBI,“ povedal Ted Gunderson, bývalý šéf pobočky FBI v Los Angeles.

Zahraničné vlády zakročili proti tejto organizácii ešte razantnejšie. V Kanade bude v júni cirkev a deväť jej členov súdených na základe obžaloby krádeže vládnych dokumentov (z ktorých mnohé boli získané späť počas veľkej policajnej razie v ústredí cirkvi v Toronte. Scientologická cirkev navrhla, že dá milión dolárov na charitu, ak sa od prípadu odstúpi, ale kanadský štát ponuku odmietol. Od roku 1986 úrady vo Francúzsku, Španielsku a Taliansku podnikli razie vo viac než 50 scientologických centrách. Aktuálne žaloby proti vyše 100 európskym členom cirkvi zahŕňajú podvod, vydieranie, únik kapitálu, donucovanie, nelegitímne praktizovanú zdravotnú starostlivosť a zneužívanie ľudí s nižšou mentálnou kapacitou. V Nemecku minulý mesiac vedúci politici obvinili sektu z pokusu infiltrovať sa do jednej z veľkých politických strán, ako aj z intenzívneho verbovania členov vo východnej časti krajiny.

Občas aj najväčší stúpenci scientológie potrebujú nejakú ochranu. Filmová hviezda John Travolta dlho slúžil ako neoficiálny hovorca cirkvi, aj napriek tomu že v jednom interview povedal že v r. 1983 stál v opozícii voči vedeniu cirkvi. Bývalí vysokí funkcionári cirkvi tvrdia že sa Travolta dlho obával že by v prípade odchodu z cirkvi boli zverejnené detaily jeho sexuálneho života. „Veľmi sa obával, že by to mohlo vyjsť najavo a povedal mi to,“ spomína si William Franks, bývalý predseda cirkevnej rady. „Neboli vyslovené nijaké jasné vyhrážky, ale samozrejme sa s tým počítalo. Ak od-

ídete, okamžite na vás začnú vyhrabávať všetko možné.“ Franks bol vylúčený z cirkvi v r. 1981, potom ako sa pokúsil ju reformovať.

Bývalý šéf bezpečnosti cirkvi Richard Aznaran si spomína, ako vodca Miscavige opakovane žartoval so zamestnancami o údajnom Travoltovom promiskuitnom homosexuálnom správaní. V súčasnosti je už akákoľvek vyhrážka odhalenia Travolta zrejme zbytočná: V minuloročnom máji (1990) istý mužský pornoherec zarobil 100.000 dolárov od bulvárneho plátku za príbeh o jeho údajnom dvojročnom vzťahu s touto celebritou. Travolta to odmieta komentovať, a v decembri (90) jeho právnik odmietol otázky na túto tému ako „bizarné“. O dva týždne neskôr sa oženil s herečkou Kelly Prestonovou, tiež scientologičkou.

Krátko po Hubbardovej smrti si cirkev prenajala firmu Trout & Ries, rešpektovaných marketingových poradcov so sídlom v Connecticute. Firma im mala pomôcť zlepšiť imidž cirkvi na verejnosti. „Boli sme brutálne úprimní,“ hovorí Jack Trout. „poradili sme im, aby si poupratovali pred vlastným prahom, prestali vytvárať kontroverziu a dokonca aby prestali byť cirkvou. To však nechceli počuť.“ Namiesto toho si scientologická cirkev najala jednu z najväčších amerických firiem pre vzťahy s verejnosťou, Hill and Knowlton, ktorej zamestnanci odmietajú hovoriť o tomto lukratívnom vzťahu. „Hill and Knowlton musia predsa cítiť, že títo chlapíci nie sú celkom v poriadku,“ hovorí Trout. „Ibaže by im šlo len o tie peniaze.“ Jedna z hlavných stratégií cirkvi je opakovať starý argument, že cirkev je „prenasledovaná“ antireligionistami. V tom ju podporuje Americká únia pre občianske práva Národná rada cirkví. Ale v konečnom dôsledku je celá scientológia len o peniazoch. Pokiaľ budú kritici tejto organizácie úspešne potláčaní, manažéri a právnici scientológie budú aj naďalej zhŕňať milióny dolárov a pomáhať cirkvi dosahovať jej ciele.